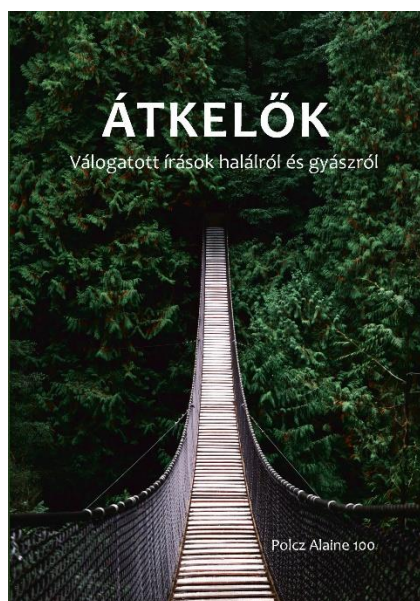

Szerk: Berta Péter, Hegedűs Katalin, Horányi Ildikó, Pilling János

Átkelők – Válogatott írások halálról és gyászról

Oriold és Társai Kiadó, 2022

358 oldal

Életre szóló tanítások a Sztűx túlpartjáról

Az *Átkelők – Válogatott írások halálról és gyászról* c. gyűjteményes kötet Polcz Alaine születésének 100. évfordulója és a *Kharón* Thanatológiai Szemle folyóirat fennállásának negyedszázados jubileuma alkalmából jelent meg azzal a céllal, hogy 25 tanulmányt mutasson be a 25 évfolyam több száz írásából.

Az 1997-ben útjára indított *Kharón* a hazai thanatológia – a halál és gyász kérdéskörével foglalkozó bölcséleti tudomány – kilencvenes évekbeli, forradalmi korszakának egyik gyümölcse. A kilencvenes években, Polcz Alaine nevéhez kötődően alakultak meg hazánkban az első hospice-szervezetek, majd az ezeket összefogó Magyar Hospice Egyesület. Ezzel párhuzamosan kezdtek előadásorozatokat szervezni a halál addig tabuként távol tartott témájában, *Halálközelben* címmel.

A haláltudomány fellendülésének köszönhető események sorába illik a thanatológiai folyóirat megalapítása is 1997-ben: abban az évben, amikor már a harmadik előadásorozat zajlott, a hospice szervezetek működése és rendszeres képzéseik mellett a Magyar Hospice Egyesület megtartotta első konferenciáját, és egy éve tevékenykedett a későbbi Napfogyatkozás Egyesület elődjeként megalakuló, a gyászolók segítségét célzó munkacsoport, valamennyi Polcz Alaine és a körülötte kialakuló szakértői csoportok aktív közreműködésével.

Bőséges anyag szolgált tehát témául az útjára indított folyóirathoz, amely több szempontból is egyedi, sőt egyedülálló volt és maradt napjainkig. Egyedülálló abban, hogy a *Kharón* a világ hat thanatológiai szaklapja közül az egyetlen nem angol nyelvű, ugyanakkor

angol nyelvű összefoglalókkal megjelenő, és a világ bármely pontjáról, ingyenesen elérhető, az olvasottságával kapcsolatos kutatás szerint pedig világszerte ténylegesen keresett, olvasott, hivatkozott szaklap. Egyedülálló a multidiszciplinaritását és sokszínűségét tekintve, hiszen mind szerkesztői, mind szerzői a legkülönbözőbb szakterületeket képviselnek: éppúgy igaz ez az alapító Berta Péter, Pilling János és Polcz Alaine szerkesztőkre, mint a meg-megújuló szerkesztőbizottságnak a pszichológia, pszichiátria, kultúrtörténet, teológia, néprajz, szociológia és bioetika szerteágazó területeit képviselő tagjaira. Egyedülálló a *Kharón* továbbá abban is, hogy a szerzőséghez nem kívánalom az ismertség vagy elismertség: egyetemi hallgatók épp úgy hozzájárulhatnak írásaikkal, mint nemzetközi hírű szaktekintélyek.

Mi lehet vajon, ami olyan vonzóvá teszi ezt a szaklapot, hogy huszonöt év után is töretlen lelkesedésnek örvend mind az írói, mind az olvasói oldalon? Az *Átkelők* kötetben elsőként helyet kapó *Horváth Erzsébet* Polcz Alaine-nel folytatott beszélgetésének címadó idézetében rejlik talán a legfőbb válasz: „Itt az életről van szó”! Az életről tanulunk a halálhoz való hozzáállást, rítusokat, a halálfélelmet vagy annak „megszelídítését” vizsgálva *Hegedűs Katalin* és szerzőtársai, *Fodor-Szlovencsák Katalin*, *Magyar László András*, *Horányi Ildikó*, *Mújdricza Ferenc*, *Békés Vera* írásaiban. Egy jobb élet lehetőségéhez segít minket hozzá szellemi téren a filozófia és spiritualitás bölcsessége *Csejtei Dezső*, *Nemes László*, *Debrecenyi Károly István* értekezéseiben, a gyakorlati oldalon pedig az életvégi tervezés, a digitális hagyaték rendezése, az élő végrendelet készítése *Busa Csilla* és szerzőtársai, *Csikós Dóra*, valamint *Hodász Luca* és *Tóth Krisztina* tanulmányaiban. A súlyos beteg és hozzátartozói életét jobbítja a betegséggel kapcsolatos kommunikáció bemutatása *Simkó Csaba* tollából, és a hátramaradott hozzátartozók életben való segítségét célozza a gyász különböző fázisainak és vetületeinek – az előgyász, a gyászolók álmái, a perinatális gyász, a gyász illemtana, nemzetiségi gyász-szokások, gyermekvesztett családok gyásza, valamint a poszttraumás növekedés – tanulmányozása *Ferber Eszter*, *Polcz Alaine*, *Zsák Éva* és *Szimon Petra*, *Velkey Kinga Margit*, *Vincze Zoltán* és *Pilling János*, *Schumiczky Júlia* és *Hosszú Dalma*, *Péter Orsolya Márta*, valamint *Singer Magdolna* írásaiban. Végezetül, modern életünkben segítenek eligazodni a koronavírus-járvány tanulságait vagy a média- és videojátékok szerepét áttekintő tanulmányok *Penz Orsolya Katalin*, *Zana Ágnes* és *Kovács Dániel* szerzőktől.

A földi életből távozó Kharón ladikjával kelnek át a Sztüx folyón, s ha útjuk során bármilyen bölcsességre szert tesznek, az a hátrahagyottaktól rejtve marad. Az *Átkelők* c. kötet borítóján látható hosszú, fényes függőhíd azt sugallja, hogy mi, olvasókként biztonságosan járhatunk oda és vissza a két világ között a folyó felett, ahol szerzőink kalauzolnak minket – és

ha néha félelmetes is lehet a függőhíd kilengése, a megtett útért kapott jutalmunkká válik mindaz, amit a halál birodalmából átmentünk az ideátra, saját és embertársaink életének szebbé, gazdagabbá, igazabbá tételéhez.

Vinczeffy Ágota

hospice önkéntes, gyászcsoporthoz vezető, fordító

nemcsak.anna.35@gmail.com